

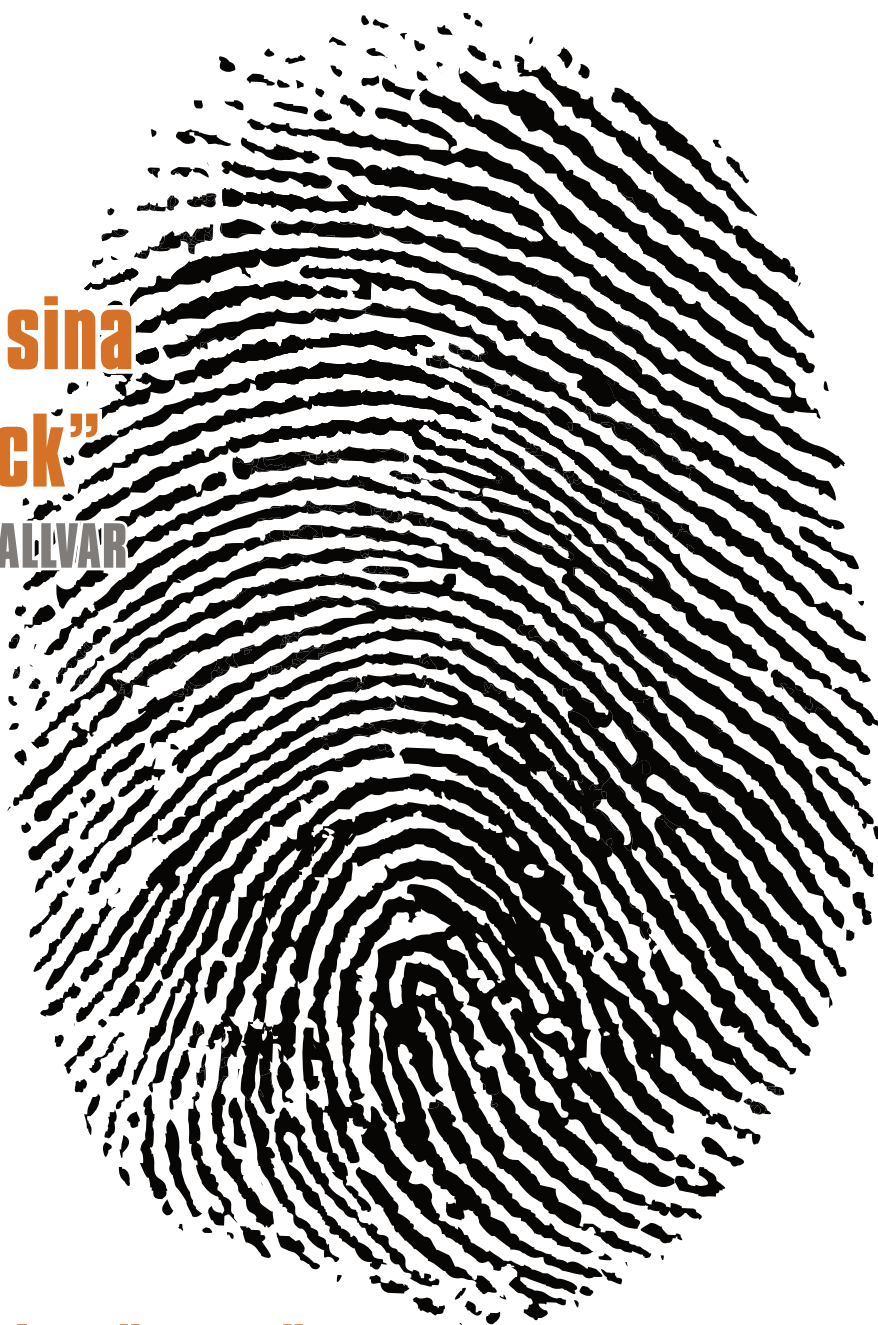
världen & vi

EN TIDNING AV OCH FÖR ELEVER MED SVENSKA SOM ANDRASPRÅK, NUMMER 3, JUNI 2013

Tema: FLYKTING I SVERIGE

**"Han ville
skära bort sina
fingeravtryck"**

ASYL PÅ BLODIGT ALLVAR

Över berg, över hav, över gränser

ELEVER BERÄTTAR OM RESAN TILL SVERIGE

Respektera rätten till asyl!

Det är 20 grader ute. Solen lyser och sommaren är här.

Men har sommaren kommit till dem som väntar på Migrationsverkets hotell och förläggningar? Till dem som väntar och inte vet: får de stanna i Sverige eller inte?

En asylsökande är en person som söker skydd i ett nytt land. De flyttar inte för att de har arbete eller familj i landet. De flesta flyr från krig eller för att de är rädda att bli dödade eller förföljda. De söker asyl, till exempel i Sverige.

I år har mer än 3 000 personer från Syrien sökt asyl i Sverige. Andra kommer från Somalia, Afghanistan, Serbien och Eritrea. En del kommer till vår skola. Ungefär 3 elever i varje klass är registrerade flyktingar. De fick ja av Migrationsverket.

Men många får nej. Vad händer då?

En del reser tillbaka själva.

En del hämtas av polis.

En del gömmer sig och sina barn.

En 16-årig pojke hoppade från en balkong i Gävle.

En 15-årig pojke i Malmö sydde ihop sin mun.

En man tände eld på sig själv inne på Migrationsverket i Örebro.

11 personer i Boden slutade att äta. Flera av dem hamnade på sjukhus.

I det här numret skriver vi om flykt och asyl. Sverige har skrivit på papper om att respektera asylrätten. Idag säger Migrationsverket nej till barn och vuxna som är rädda och desperata.

Sommaren är här. Solen värmer det kalla Sverige. Kan-ske behöver solen också värma asylpolitiken.

Jenny Hostetter, redaktör
jenny.hostetter@abf.se

En konstig värld

Vi lever i en konstig värld. Nästan en miljard människor går hungriga varje dag. Men i Europa finns det för mycket mat.

En stor del av den skatt vi betalar till Europeiska Unionen (EU) används för att bönder och företag som producerar mat kan sälja maten billigt till Afrika. Därför kan bönder i Afrika inte sälja maten de odlar – folk köper den billigare maten från Europa. Jättestora fiskebåtar från Europa tar upp massor av fisk i havet utanför Afrika. De som bor vid kusten ser att fisken försvinner.

Många blir mycket fattiga och ser ingen framtid i Afrika. De försöker åka till Europa, men de kan inte flyga eftersom det nästan är omöjligt att få visum. Resan över land och hav är mycket farlig. Sen 1993 har mer än 16 000 flyktingar dött på väg till Europa.

Krig tvingar också människor på flykt. I Europa säljer man vapen till krig och diktaturer i Afrika och Asien. Flera europeiska länder har deltagit i kriget i Afghanistan och Irak där tusentals civila har dödats.

Förra året fick EU Nobels fredspris. Det förstår jag inte.

Text: Willy Andersson,
lärare sfi

REDAKTION Världen&vi 2013:

Jenny Hostetter, redaktör
jenny.hostetter@abf.se

Fredrik Harstad, redaktör
fredrik.harstad@abf.se

Talal Al Saab, journalist, sfi Odin
talalsaab@yahoo.com

Murat Altunöz, journalist/fotograf, sfi Odin
murataltunoz1@hotmail.com

Violet Shlemon, journalist, sfi Odin
veiolet_86@yahoo.com

Arnor Hermannsson, illustratör

Samra Mešinović, formgivning
samra.mesinovic@abf.se

ÖVRIGA MEDARBETARE, nr 3:

Ayaan Abdirahman, sfi Angered

Rasool Al-Bahedi, sfi Odin

Willy Andersson, lärare sfi

Asso Darbandy, sas Odin

Zarlasht Enayatullah, sfi Odin

Seghid Habtemichael, sfi Angered

Hamid Haidari, sfi Odin

Amal Hassan, sfi Angered

Abdighafar Mohamed Haji, sfi Odin

Nicole Möller, sfi Odin

Rahman Rasolzadah, sfi Angered

Rafid, sfi Odin

Farsat, sfi Odin

Fatat, sfi Odin

samt skribenter på debattsidan

TRYCK:

InPrint, Maskavas 250, Riga,
LV 1063, Latvia

OMSLAG:

http://www.istockphoto.com

ISSN: 2001-5585

UTGIVARE:

ABF Vux

ADRESS:

Världen&vi
att Jenny Hostetter
ABF Vux
Odinsgatan 17
411 03 Göteborg

NYA ORD

asyl = skydd i ett nytt land

förläggningar = hus där till exempel flyktingar bor innan de får veta om de kan stanna

förföljda = personer som är jagade/hotade av andra

bönder = personer som odlar

producerar = gör

omöjligt = man kan/klarar inte

Hotellet där det nya livet ska börja

Många asylsökande bor på Hotel Formule i Västra Frölunda. Vi knackar på porten till hoppets och hopplöshetens hotell.

Detta är den första platsen i Sverige. Migrationsverket hyr rum på Hotel Formule åt personer som inte vet om de får stanna i Sverige eller inte. Det är här de lär känna Sverige först.

Jag som är journalist är inte välkommen in av personalen. Men jag träffar några av de asylsökande utanför hotellet, när de står och röker cigaretter.

Umut Kanir kommer från Kurdistan i Turkiet. Han berättar att byn där han bodde brändes ner av turkisk militär. Han bodde 4 år i Schweiz, men han fick inte stanna där. Sen kom han till Sverige och lämnade in en ansökan om asyl här. Men det går inte att söka asyl i flera EU-länder. Då skickas man tillbaka till det första landet.

– Innan jag kom till Sverige, gick jag till en läkare i Schweiz och gjorde en behandling av mina händer med ett starkt medel, så att polisen inte skulle hitta mina fingeravtryck. Jag betalade ungefär 10 000 kronor för behandlingen.

Men Umut blev besviken.

– När jag tryckte mina fingrar mot datorn hittade polisen mig direkt i

registret. Så nu måste jag tillbaka till Schweiz.

Migrationsverket skickade honom till Hotel Formule när han ansökte om asyl.

– Det var en chock att komma hit, säger Umut Tekin. Många flyktingar är desperata. Jag bodde med en man som kom från Kurdistan i Irak. En kväll började han skära handflator och fingrar med kniv och rakhyvel. Han ville ta bort fingeravtrycken. Jag blev rädd för att det kom mycket blod från hans händer. Efter 5 minuter svimmade han. När han vaknade började han skära igen och svimmade igen.

Welat från Syrien står också utanför hotellet och röker. Han känner sig glad och lättad. Här börjar ett nytt liv i Sverige för honom och hans fru och barn.

– När jag tog mitt första steg i Sverige kunde jag andas ut. Min dotter överlevde kriget i Syrien! Jag vet inte vad som händer nu, men jag vet att min fru och min dotter är trygga i Sverige.

Han berättar att kriget var mycket svårt.

– Det fanns bara döda människor överallt. Vi bodde i en by mellan ett kurdiskt område och ett område med rebeller. Du kan inte stanna om du vill vara oberoende. Vi var mycket rädda för att bli dödade. Okej, jag håller med dig, sa jag till alla som kom till mitt hem. Jag är mycket glad nu för att min dotter kan växa upp utan krig.

Text och foto:
Murat Altunöz, sfi Odin

Asylsökande som sökt asyl i Sverige under januari till april 2013.		
Syrien	3255	(+2645 jämfört med 2012)
Somalia	1303	(- 435)
Afghanistan	975	(-338)
Eritrea	847	(+354)
Statlös	792	(+434)
Serbien	463	(-312)
Iran	427	(+42)
Irak	401	(+35)
Kosovo	318	(+23)
Albanien	277	(+15)
Totalt	12789	

Nästan var tredje av alla som sökt asyl i Sverige under 2013 kommer från Syrien. Det är fyra gånger fler än förra året.

NYA ORD

asylsökande = person som söker skydd i ett annat land
ansökan om asyl = papper till Migrationsverket för att söka asyl
behandling = medicin eller annan hjälp t ex från läkare
starkt medel = kemisk produkt t ex syra (acid)
fingeravtryck = bilden på dina fingrar

Jag flydde från mitt hemland

Att fly är inte samma sak som att flytta. Den som flyr reser från sitt land för att hon eller han måste – för att de är rädda och hotade.

Jag ska berätta om min resa från Afghanistan till Iran, Turkiet, Grekland och Italien.

Min pappa och mamma dödades av talibanerna i mitt hemland Afghanistan. Det var farligt för mig att stanna kvar. Jag flydde därifrån till Iran och arbetade där i tre år. Sedan blev jag avvisad av iranska polisen och tvingades tillbaka till Afghanistan.

Jag stannade bara en vecka vid gränsen. Sedan reste jag tillbaka till Iran med hjälp av en smugglare. Jag levde som gömd flykting där i ett år. Jag vågade inte gå ut. Iransk polis kunde se på mig att jag är från Afghanistan och de hotade och trakasserade många afghaner.

Ett år senare tog jag mig över gränsen mellan Iran och Turkiet. Vi gick till fots över bergen i cirka 10 timmar på natten. En smugglare visade vägen. Varje smugglare ville ha några tusen svenska kronor.

I Turkiet köpte smugglarna en gummibåt till oss. Vi började paddla från Didim i Turkiet mot Grekland mitt i natten. Efter några timmar blev havet stormigt. Vi var väldigt rädda. Vi tände ficklampan för att någon skulle se oss och hjälpa oss, men tyvärr fick vi ingen hjälp. Efter klockan 18 räddade vi oss upp på en ö i Turkiet. Vi var tillbaka igen. Det var första försöket.

Andra gången vi försökte komma till Grekland paddlade vi cirka tre

timmar från Turkiet, men grekiska kustbevakningen såg oss och hindrade oss att fortsätta. Vi var tvungna att paddla tillbaks. Efter ungefär två timmar kom turkiska militären och grep oss.

Vi var i häkte nästan tio dagar. Vi hungerstrejkade i tre dagar eftersom soldaterna torterade oss. En soldat tränade boxning och han använde oss som slagpåsar när han tränade. Efter tio dagar lyckades vi fly.

Tredje gången vi paddlade till Grekland reste vi på havet i sju timmar och kom fram till en grekisk ö. Jag kommer inte ihåg vad den heter. Vi åkte fartyg till en ö som heter Patmos och där kom en läkare för att undersöka oss. Hon var väldigt snäll och hjälpte oss helt gratis. Jag vet inte, men hon var kanske från Röda kor-

set. Hon gav oss plåster och medicin för vi hade mycket sår på fötterna och mådde inte bra. Vi skadade oss när vi vadade i havet mot stranden.

I Grekland gömde jag mig under en lastbil och reste så i 21 timmar till Italien. Chauffören såg mig aldrig och jag såg inte honom. Jag steg av lastbilen i en stad som hette Ancona. Därifrån tog jag mig till slut vidare till Sverige.

Det var en väldigt besvärlig väg, tycker jag. Det var livsfarligt. När man är på väg känner man inte hur farligt det är, men nu förstår jag inte hur jag vågade.

Text: Hamid Haidari, sfi Odin
Foto: Murat Altunöz, sfi Odin

Jag lämnade en diktatur

Jag kommer från staden Karan i Eritrea. Jag var soldat 1976-1994. Det var krig mellan Eritrea och Etiopien.

Jag lämnade Eritrea för 4 år sedan. Jag kom till Sverige i september 2009. Jag lämnade Eritrea för

att landet är en diktatur. Där finns mycket terrorism. Jag kände mig inte fri där.

Först flydde jag till Sudan. Jag bodde i Sudan i ett år. Till Sverige kom jag ensam. Jag kom till Stockholm. Jag åkte tåg till Göteborg.

Text: Seghid Habtemichael, sfi Angered

Jag flydde genom fönstret

Jag kommer från den iranska delen av Kurdistan.

Hösten 2006 greps jag av regimen i Iran för att jag var politiskt aktiv i Kurdistan. Efter 150 dagar i ett fruktansvärt häkte dömdes jag till 35 år i fängelse. Rättegången var bara en halvtimme lång. Jag var då 47 år gammal och det innebar att jag skulle sitta i fängelse resten av mitt liv. Den dagen var jättedålig och väldigt farlig för mig.

Men jag gav aldrig upp. Jag sökte alltid ett tillfälle att rymma från fängelset.

Efter två år kom äntligen den dagen som jag hade tänkt så mycket på. Det var en dag när de skulle flytta mig från ett fängelse till ett annat. Jag kunde lura poliserna som bevakade mig.

Jag bad poliserna att få träffa min familj först. Det gick bra eftersom jag kunde ge dem en muta. Tre vakter följde med hem till min familj. Vi åt lunch i mitt hem och efteråt bad jag att få duscha. Då passade jag på att hoppa ut genom fönstret.

Mina partikompisar stod beredda utanför fönstret med en bil. Vi hade kunnat förbereda detta, eftersom jag hade kontakt med människor från mitt parti under tiden i fängelset. Det var jätteroligt att jag lyckades fly.

Mina vänner körde mig till en annan stad i irakiska delen av Kurdistan. Efter ett par dagar kom min fru och mina söner dit. Tillsammans åkte vi först till Turkiet, därefter till Johannesburg i Sydafrika, till Frankrike och slutligen till Sverige.

De som hjälpte mig att fly bestämde hur vi skulle resa och det kostade mig en hel del pengar, men det var det värt. Friheten kan inte kosta för mycket.

Text: Rahman Rasolzadah, sfi Angered

Jag reste i en container

Jag åkte först från Irak till Turkiet med flyg. Det var mycket svårt att ta sig från Turket till Grekland. Vi fick simma ut från turkiska kusten. Det var 75 personer i en båt.

Vidare till Italien fick jag åka i en container i fyra dygn. Det fanns ingen luft och vi kunde inte göra våra behov. Jag var utan mat och dryck, men jag hade många apelsiner.

Från Italien till Tyskland åkte jag 16 timmar i bil och därifrån tog jag

Bild: KMD

mig vidare till mitt sista stopp, Sverige.

Hela resan tog cirka fyra månader.

Text: Rafid, sfi Odin

Jag lämnade min son

Jag lämnade Somalia för fem år sedan. Jag var rädd för kriget. Jag reste ensam. Jag var tvungen att lämna min son i Somalia. Han var bara 6 år gammal.

Jag flydde från Somalia till Etiopien. Jag åkte bil över gränsen. Det tog 36 timmar. Från Etiopien åkte jag vidare med buss till Sudan. Sedan åkte jag buss i 10 dagar till Libyen. Jag var mycket trött och hungrig. Jag stannade i Libyen i en månad. Jag åkte båt från Libyen till Italien. Jag fick stanna tjugo dagar i Italien innan jag fick flyga till Sverige. Jag kom till Sverige i juni 2011. Det var sommar och mycket sol här då.

Text: Ayaan Abdirahman, sfi Angered

Jag var rädd för kriget

Jag bodde i östra Sudan. Min stad heter Kassla. Staden ligger vid gränsen till Eritrea. Jag har levt i Sudan och i Eritrea. Men jag var rädd för kriget. Jag kom till Sverige för tre år sedan. Jag har tre barn. De är vuxna.

Jag åkte flygplan till Sverige. Det var mycket snö i Sverige. Det var mycket kallt. Jag tyckte att det var fint. Jag trivs mycket bra här.

Text: Amal Hassan, sfi Angered

NYA ORD

blev avvisad = fick inte stanna
regimen = de som styr ett land
det var farligt = stor fara
smugglare = en person som olagligt kör människor/saker från ett land till ett annat
kustbevakning = polis på havet

”Regeringen stänger dörren för människor som har rätt till asyl”

Ungefär 17 000 barn och vuxna fick asyl i Sverige 2012. Det är oftast flyktingar som är hotade av våld, fängelse eller dödsstraff. För att de har arbetat politiskt. För att de är kvinnor eller homosexuella. Eller för att de tillhör ett folk eller en religion som inte accepteras. Andra får skydd i Sverige mot krig eller naturkatastrofer.

Men vem får stanna och vem inte? Och är Sverige rättvist i fråga om asyl?

Branislav Despotovic är advokat. Men han arbetar inte med brott och kriminalitet. Han arbetar till exempel med personer som söker asyl.

Han har ett kontor på Hisingen, men han åker ibland till Migrationsverket i Källered. Där sitter han tillsammans med en man, en kvinna eller ett barn som söker asyl. Vid bordet sitter också en tolk – och personal från Migrationsverket.

- Den asylsökande får chans att förklara varför han eller hon behöver asyl. Personen från Migrationsverket ställer frågor. Jag som är advokat får inte hjälpa till att svara, men jag kan stoppa samtalet och säga att vi ska ha rast i tio minuter. Då hinner jag prata själv med den asylsökande och ge hjälp och tips.

Sedan är det hans tur att ställa frågor till den asylsökande och det är både viktigt och svårt.

- Allt viktigt måste komma fram. Ditt svar kan avgöra om du får stanna i Sverige eller inte. Du måste berätta allt från början till slut. Om du först säger en sak och sen en annan, så tror de kanske att du ljugar.

Branislav Despotovic träffar asylsökande som har svåra minnen från krig, våld och tortyr. Han har mött män och kvinnor som blivit våldtagna. Många känner skam. Då är det mycket svårt att berätta tydligt och klart om sitt liv under samtalet på Migrationsverket. Det är ett stort problem, säger han.

- En kvinna som sökte asyl var mycket deprimerad på samtalet. Hon kunde inte prata. Hon kunde inte svara. Hon bara grät. Då kan hon inte berätta.

Ett annat problem kan vara när de asylsökande är barn. Migrationsverkets lokaler är ingen bra miljö för barnen, tycker Branislav Despotovic.

- Min åsikt är att Migrationsverket måste arbeta mer för att hjälpa barnen att prata. Idag ska barnen svara på frågorna på samma sätt som de vuxna. De borde ta hjälp av psykologer för barn.

En flykting som söker asyl måste visa att hon eller han har starka skäl att vara rädd. Många får nej direkt, efter bara 2 veckor i Sverige. Migrationsverket bedömer att de inte har tillräckliga skäl att stanna. De kan överklaga, men de måste åka tillbaka till hemlandet och ha kontakt med myndigheterna därifrån. Det gäller ofta personer från Balkan, Baltikum, Ryssland och Turkiet.

Branislav Despotovic, advokat som jobbar med asylsökande.

- Jag tycker de får för kort tid på sig, säger Branislav Despotovic. De är dömda att misslyckas. De hinner inte få intyg från läkare om de är skadade, till exempel.

Andra flyktingar kan stanna medan Migrationsverket arbetar med deras information. Det gällde många flyktingar från Syrien och Somalia förra året, till exempel. De måste visa alla papper och foton som kan hjälpa dem att få asyl. De kallas till samtal och har rätt till advokat.

Branislav Despotovic är populär. Hans mobiltelefon ringer hela tiden medan vi intervjuar honom.

- Jag kan inte alltid svara. Ibland ringer telefonen 200 gånger på en dag!

En tid efter samtalet på Migrationsverket kommer ett beslut. Om de asylsökande får nej kan de stanna i Sverige och överklaga. Om de får nej igen måste de nästan alltid resa tillbaka.

Men det finns familjer som lever gömda i Sverige. De har fått nej från Migrationsverket och är rädda för polisen och för kontroller på spårvagnen. De vågar ofta inte gå till sjukhus eller skicka sina barn till skolan. Gör de rätt eller fel?

Branislav Despotovic kom själv hit som politisk flykting. Han tycker det är lätt att förstå mammorna och papporna som väljer att gömma sig och sina barn.

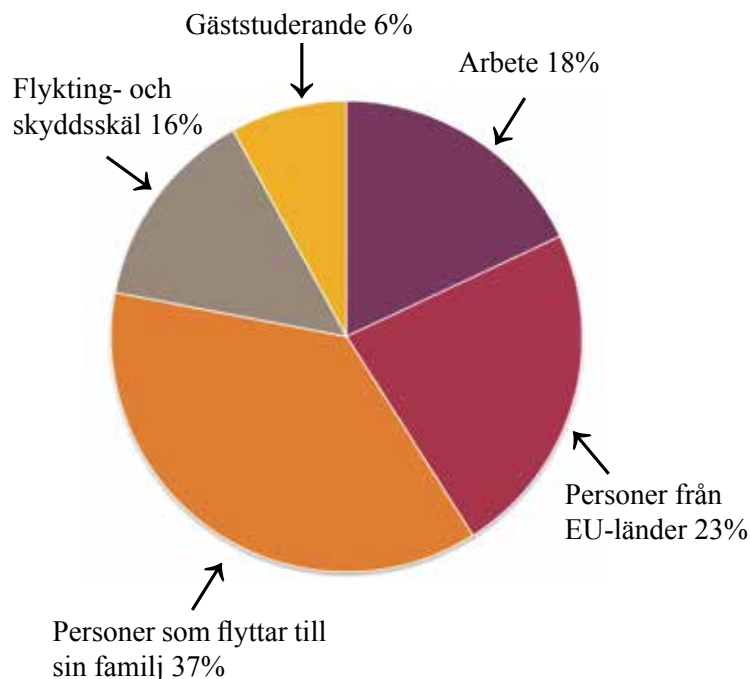
- Om jag tror att mina barn kan skadas eller dö i mitt

Vilka kommer till Sverige?

Uppehållstillstånd 2012

Källa: Migrationsverket.

Urval: Talal Al Saab

111 090 personer fick uppehållstillstånd i Sverige 2012. Men alla som kommer till Sverige söker inte asyl. Mer än 80 % flyttade hit för att arbeta, studera eller förenas med sin familj. Av de som fick uppehållstillstånd 2012 var 13 % asylsökande.

NYA ORD

fick asyl = Migrationsverket sa att de får stanna och skyddas i Sverige

inte accepteras = folk tycker inte att det är bra, de vill inte ha

naturkatastrofer = till exempel orkan, tsunami, för mycket regn

avgöra = bestämma

ljuger = talar inte sanning, ger fel information

svåra minnen = man kommer ihåg dåliga situationer i livet

krig = bråk med vapen och militär mellan länder eller i samma land

våld = göra illa/skada någon med eller utan vapen

tortyr = skada en person i fängelse, ibland för att få information

blivit våldtagna = blivit tvingade till sex med våld eller hot

överklaga = försöka ändra ett beslut från myndighet

hemland, så är det klart att jag gör allt för att stanna i Sverige. De här föräldrarna skyddar sina barn. Då kan de inte respektera myndigheternas beslut.

Han känner flera familjer som har gått under jorden. Han berättar om en pojke från Kosovo som är svårt sjuk. Svenska läkare säger att det är fara för hans liv om han åker tillbaka. Men han och hans familj får inte stanna i Sverige.

- Det är självklart att de gömmer sig. Vi som är mammor och pappor måste först och främst tänka på våra barn. Föräldrarna gör inte fel. Det är myndigheterna som gör fel. De ska se till barnens bästa.

Branislav Despotovic berättar om romska familjer med barn som bor i kartonger under broar i Serbien för att de inte får jobb och bostad.

- En sådan familj behöver också skydd. För dem är det en naturkatastrof när det blir 10 grader kallt! Många behöver asyl, som jag ser det. Men alla länder vill reglera invandringen. Ibland blir det viktigare att stoppa människor än att följa tanken med asyl, att ge skydd.

Vad tänker du om svensk politik i fråga om asyl?

- Jag tycker att regeringen är för sträng och stänger dörren för människor som har rätt till asyl, både enligt svenska och internationella lagar. Lagarna är bra, men politikerna läser och använder lagarna för strängt.

Är det för dyrt eller farligt för Sverige att ge asyl till fler personer?

- Inte alls. Det är inte flera miljoner människor som kommer hit och söker asyl. Långt ifrån. Det handlar kanske om mellan 5 och 10 000 personer ytterligare. Och många av dem skulle jobba här och betala skatt. Det har vi råd med i Sverige. Jag är glad om skatten jag betalar går till att skydda ett barn som annars fryser ihjäl.

Text: Jenny Hostetter, redaktör

Foto: Murat Altunöz, sfi Odin

Ett barn från Palestina drömmer

Jag vaknade mycket trött idag. Det är mycket tyst på flyktingförläggningen. Alla flyktingar gick till matsalen för att äta frukost. Vi vaknar klockan 5 varje dag.

Jag träffar Maryam för första gången vid frukosten. Maryam kommer från Palestina. Hon är 12 år gammal. Vi leker ute efter frukosten, hon och jag. Maryam är hela tiden tyst och ledsen. Hennes familj kom till Sverige efter 13 års krig i Palestina. Hon såg kriget i Palestina i många år. Maryam sitter i gräset och tänker på gamla tider.

Jag sätter mig bredvid Maryam och tänker, jag också. Jag tänker på mina barn och på mitt land. Var ligger mitt hem? Var ligger mitt land? Var finns min mamma?

Kvällen kommer till flyktingförläggningen. Alla flyktingar går in och drömmer om sitt nya liv. Det finns bara tystnad och gråt i flyktingförläggningen.

Jag sitter på en stol och tittar på Maryam. Hon leker ensam i korridoren. Hon leker med en liten nalle. Sen tittar hon på mig.

”Vad heter du?” frågar hon mig på arabiska.

”Jag heter Murat”, svarar jag.

”Har du några barn?” frågar hon.

”Ja”, svarar jag. ”Jag har två barn, men jag har inte sett mitt yngsta barn.”

Maryam frågar: ”Var är dina barn nu?”

Jag säger: ”Jag vet inte. De gömmer sig för att inte polisen ska hitta dem.”

Maryam säger: ”Jag är rädd för polisen. Är du?”

”Jag också.”

Maryam frågar: ”Saknar du dina barn?”

Jag börjar gråta. Jag vill svara på Maryams fråga, men jag kan inte. Därför att jag saknar mina barn så mycket.

Maryam håller min hand och säger: ”Gråt inte. Jag är din dotter tills dina barn kommer hit.”

Maryam berättar: ”Barnen retade mig och mina bröder förut. Vi är kristna från Palestina och de flesta människor skulle hata oss. Vet du vad det betyder?”

Jag vet. Jag är också från en minoritet. Vi fick också öknamn. De kallade oss ”avkomma”. Ibland var vi Armeniens avkomma, ibland Kizilbashs avkomma.

”Så vad gjorde du?” frågar Maryam.

”Jag grät hela tiden först. Sen blev jag van vid det. Vulkaner exploderar i mitt hjärta när någon kallar mig för avkomma, men jag visar inte att jag känner mig ledsen. Det gör du!”

”Jag försöker bli van vid livet här, men det är ett mycket svårt liv. Jag har bott i Sverige en vecka, men det

känns som ett år.”

Maryam berättar om sitt liv.

”Jag är ledsen för min pappa”, säger hon. ”En dag gick vi till marknaden och sen kom militären dit. Först slog de min pappa och andra människor och sen tog de bort min pappa. Det var sista gången jag såg honom. Det var mycket svårt att leva utan min pappa. Alla barnens pappor kom hem varje kväll. Men jag, mina bröder och min mamma väntade länge på pappa vid fönstret, men han kom inte. Jag hoppas att min lilla nalle försvinner och att pappa kommer tillbaka istället. Jag saknar min pappa så mycket, för min pappa skyddar mig och mina bröder.”

Jag börjar leka med Maryam varje dag. Maryam blir min bästa kompis i flyktingförläggningen. Vi sitter och drömmer om framtiden. Vi tänker inte tillbaka, för att det finns bara ledsna och gråtande människor bakom oss. Jag sluter mina ögon och då börjar jag drömma om mina barn och ibland håller jag händerna över ansiktet. När Maryam ropar på mig vaknar jag och är ledsen. Efter mig drömmer Maryam sin dröm.

Det snöar ute. Det är kallt. Det finns ingenting i flyk-

NYA ORD

flyktingförläggningen = hus där flyktingar bor

första tiden i Sverige då de väntar på asyl

tystnad = alla är tysta, ingen pratar eller sjunger

mitt yngsta barn = mitt minsta/lilla/sista barn

hata oss = tycka jättedåligt om oss, inte alls gilla

minoritet = liten grupp i ett land, mindre än 50% av folket i ett land

slog = slår, gör illa, skadar (i dåtid)

marknaden = plats där man köper och säljer

ler = skrattar lite och tyst

tingförläggningen. Idag flyttar många flyktingar till andra städer. Jag ber för att min bästa kompis Maryam inte ska flytta. Men jag vet att en dag flyttar hon till en annan stad.

Tiden går och en dag blir det Maryams tur att flytta. Hon flyttar till en annan flyktingförläggning. Jag kramar Maryam. Jag kramar hennes mamma och bröder också.

Maryam säger: "Jag känner mig som i ett fängelse här. Men människor kommer aldrig att få veta vad som hände här, vilka svårigheter som finns här för oss, mitt i livet."

Jag tittar på Maryam och säger: "Oroa dig inte. Jag ska skriva en bok som handlar om den här platsen. I framtiden kommer många att läsa om dig och veta vad som hände här.

Maryam säger: "Jag har aldrig i mitt liv sett havet. Är havet vackert?"

Jag svarade henne:

"Om du vill se havet,
lyft huvudet
eftersom havet är som himlen
med flytande båtar som avlägsna stjärnor."

Maryam lyfter huvudet och ler.

Maryam sitter vid fönstret och håller min hand. Min bästa vän flyttar till en annan flyktingförläggning. Jag känner mig mycket trött och ledsen. Jag känner mig ensam.

Dagarna går. Klockan tickar och jag flyttar till en annan flyktingförläggning som Maryam.

Text: Murat Altunöz, sfi Odin

Illustration: Arnor Hermannsson, gy Odin

6

frågor till:

Bergsjöns kyrka

Sally Underton arbetar i Svenska kyrkan i Bergsjön. Kyrkan hjälper gömda flyktingar.

På vilket sätt hjälper ni gömda flyktingar som kommer till kyrkan?

– Vi hjälper på olika sätt t ex med mat, kläder, månads-kort eller att skriva ett brev till en viss myndighet. Vi lyssnar på deras ärende och försöker att sörja för deras behov.

Har ni samarbete med något parti eller organisation för att ge bistånd för de asylsökande?

– Det finns många organisationer som försöker att hjälpa till och vi har kontakt med människor som kan ge gratis sjukvård, medicin och advokat till de papperslösa, som kanske inte kan vända sig till myndigheter.

Har kyrkan hjälpt dem med materiellt stöd som till exempel pengar?

– Ja ibland ger vi pengar men inte så mycket och inte så ofta. Vi hjälper mest med annat stöd, bröd, kläder och saker som människor lämnar och som vi delar ut. Men det finns andra svenska kyrkor som hjälper med hyran.

Vad är din kommentar till att Migrationsverket och den svenska regeringen ibland tvingar flyktingar att lämna Sverige?

– Jag tycker att det är fel för att en del får vänta jättelänge och ibland behandlas inte människor och deras ärende på ett bra sätt. Många människor lämnar inte sitt land för att leta efter ett vackert land utan de letar efter trygghet och säkerhet. Jag tycker att Migrationsverket måste ta varje ärende som ett individuellt ärende. Det är speciellt allvarligt när familjer med barn får avslag.

Kommer människor från olika religioner till kyrkan?

– Ja, vi ser inte skillnad mellan religion och religion. Kyrkan öppnar sina dörrar och alla är välkomna.

Hjälper ni de asylsökande med bostad?

– Boende är det största problemet som vi möter varje dag och kyrkan försöker ibland att hitta bostad till dem.

Text: Vulet Shlemon, sfi Odin

Foto: Murat Altunöz, sfi Odin

Äntligen sommar!

Nu kommer sommaren med varma och sköna dagar. Vad ska du göra då? Några elever ger tips på vad man kan göra i Göteborg på en ledig dag.

Bild: Stuart Chalmers

Fakta om Delsjön

Hur tar jag mig dit?

Spårvagn 5, hållplats Welandergatan, promenera 20 min.

Vad gör jag där?

Badar, paddlar kanot, grillar, promenerar.

Vad kostar det?

En spårvagnsbiljett.

Shahrad Ariamand från Iran har många ställen att välja på:

Det finns många fina platser som jag gillar att åka till. Jag tycker om att åka till Saltholmen för att där finns havet och härligt väder och jag trivs där. Jag tycker också om att åka till Delsjön. Där finns fin natur.

Bild: Bengt Larsson

Fakta om Slottsskogen

Hur tar jag mig dit? Med spårvagn 1, 2 och 6, hållplats Linnéplatsen.

Vad gör jag där? Promenerar, har picknick, besöker djurparken eller njuter av vacker natur.

Vad kostar det? En spårvagnsbiljett.

Juan Chen tycker om att vara i skogen i Lövgärdet.

Jag gillar att promenera i stan och jag besöker ofta Slottsskogen. Men min bästa plats på sommaren är Lövgärdet. Där finns en sjö och ett naturområde. Jag promenerar en timme varje dag, och ibland promenerar jag där på kvällen också.

Fakta om Lövgärdets friluftsområde

Hur tar jag mig dit? Buss 73 och 75 från Angered.

Vad gör jag där? Vandrar. Glöm inte picknickkorg!

Vad kostar det? En spårvagnsbiljett.

Shirin Dadgaranfar tog båten till Brännö förra veckan. Det rekommenderar hon till fler.

I torsdags åkte jag till Brännö med min klass. Det var bra väder och en fin dag. Havet var fint och lugnt. Utsikten från berget var mycket bra. Villorna och husen var fina. Miljön var mycket avslappnande. Jag ska åka dit igen i sommar.

Göteborgs stadsmuseum ligger mitt i centrum, bara hundra meters promenad från Brunnsparken.

Här kan du lära dig mer om Göteborgs historia. I museets samlingar finns mer än en miljon föremål och två miljoner bilder.

På fjärde våningen finns det en särskild lekavdelning för barn. Museet ordnar också många aktiviteter för barn, till exempel teater och pyssel-dagar.

Just nu pågår en särskild utställning om romer. Den kan du se fram till den 12:e januari 2014. På entréplan hittar du också biblioteket Global, som lånar ut böcker på många olika svenska språk.

Fakta om Brännö

Hur tar jag mig dit? Med båt. Åk spårvagn 11 till Saltholmen och ta båten till Brännö.

Vad gör jag där? Vandrar. Glöm inte picknickkorg!

Vad kostar det? En spårvagnsbiljett.

Fakta om Göteborgs stadsmuseum

Hur tar jag mig dit? Norra Hamngatan 12, nära Brunnsparken

Öppettider: Tisdag till söndag 10 till 17. På onsdagar är det öppet till 20.

Vad kostar det? En vuxen person betalar 40 kronor. Då får du ett årskort på Stadsmuseet, Konstmuseet, Naturhistoriska museet och Röhsska museet. Barn under 25 år kommer in gratis.

Text och foto: Vulet Shlemon, Murat Altunöz, Fredrik Harstad och Rasool Al-Bahedi, Odin

Darbandikhan

*Älskling, staden i mitt hjärta.
Lugnt liv och blommor i min själ.
Många dagar mina ögon längtat.
Mitt hjärta brinner som en vulkan.
Jag ser inte dig.*

*Min kropp brinner.
Och hela tiden gråter jag.*

*Darbandikhan, förlåt mig
för att jag lämnade dig för en annan stad.*

*Jag lämnade olycka och reste för att hämta lycka.
Jag lovar att jag ska komma tillbaka.*

Jag ska ta bort din olycka och ta med glädje till dig.

www.kurdu.org

Text: Asso Darbandy, sas Odin

EN BRA BOK

En rolig historia om en 100-årig man

Min bok heter "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann". Boken är skriven av Jonas Jonasson, han är en svensk journalist och författare. Den gavs ut 2009 och utspelas i nutid i Sverige.

Huvudperson är Allan Karlsson. Allan är en gammal gubbe. Han bor i ett äldre hem men han trivs inte där och tycker inte om syster Alice som jobbar där.

Berättelsen börjar med Allans 100-årsdag. Men han firar inte. Han smiter ut genom fönstret. Han går till busstationen och vaktar en väska (med 50 miljoner kronor!) åt en kille

i skinnjacka. Det blir början på en rad äventyr.

Allan träffar Julius Jonsson. Tillsammans dödar de killen i skinnjacka av en slump – och blir jagade av polisen. De träffar också Gunilla. Hon har ett besynnerligt djur: elefantens Sonja.

LL-boken berättar bara Allans rymningsberättelse, men jag har läst hela boken på tyska och i den finns också historien om Allans liv, fylld med andra äventyr.

Allan tycker inte om politik men i boken finns han med i mycket viktiga historiska händelser. Allan upp-

finner atombomben, han träffar Mao Zedong, general Franco och Winston Churchill. Han är kompis med Herbert Einstein, Albert Einsteins bror. Allan vandrar också i flera månader över Himalaya.

Jag hade mycket kul med boken. Berättelsen var intressant, ovanlig, spännande och jätterolig. Dessutom har jag lärt mig mycket om världens historia med humor.

Text: Nicole Möller,
sfi Odin

En eldfest för våren och friheten

Den 21:a mars är dagen lika lång som natten. I Sverige kallas det för vårdagsjämning. I Kurdistan, Iran, Azerbajdzjan, Afghanistan och på flera andra platser i Mellanöstern och Centralasien firas Newroz på den här dagen. Newroz betyder ”ny sol” eller ”ny dag” på kurdiska.

För många är Newroz en symbol för en ny start och ljusets triumf över mörkret. Även om firandet varierar brukar människor samlas för att välkomna våren tillsammans. De klär sig i färgade kläder, dansar och tändar eldar.

Newroz är särskilt viktig för den kurdiska identiteten. Dagen har firats av kurder i flera tusen år. Det finns många berättelser om festens ursprung. Enligt en legend var det den 21:a mars som smeden Kawa ledde

Bild: Bertil Videt 2006

ett folkligt uppror mot tyrannen Zahhak. Kawa rusade förbi vakterna och slog tyrannen i huvudet med en hammare. Sedan befriade han det kurdiska folket. Han gick upp bland bergen och tände en stor brand. Då förstod folket att de var fria och att Zahhak var död. Sedan dess har branden varit viktig för firandet av Nawroz. Liknande berättelser finns

även i arabisk och persisk mytologi.

På grund av kulturellt förtryck har inte Newroz kunnat firas öppet förän helt nyligen. På flera platser är festen fortfarande förbjuden. Att fira Newroz blir därför en protest mot förtrycket och en hyllning till friheten och de mänskliga rättigheterna.

Text: Farsat, sfi Odin

Bomber i Somalia

Nio unga män har bombat högsta domstolen i Somalias huvudstad Mogadishu.

De sköt först domstolsvakten. Sen kom de in och började skjuta där inne och det fanns många människor där.

När männen slutade skjuta så hade de också bomber på sig i bälten. De sprängde sig själva också.

Mer än 30 människor dog, sex av de unga männen med bomberna också, och nästan 100 skadades. Några personer av dem är allvarligt skadade, även barn.

Den här händelsen tog Al Shabaab på sig.

Muslimisk religion tillåter inte att man dödar oskyldiga människor.

Text: Amina och Sahro, sfi Odin

Flyktingar i Libanon

Libanons befolkning har vuxit med 25 procent sedan kriget i Syrien började 2010. Många syrier flyr till andra länder, som till mitt hemland Libanon.

Men det finns inga lediga lägenheter i Libanon. Många familjer bor hos libanesiska familjer. De får kläder och mat.

Mina föräldrar är fattiga, men de har en liten källare där det bodde en syrisk familj med sju barn. Barnen fick gå i skolan. Grannar har hjälpt med mat och mina syskon samlade barnkläder som de gav till familjen.

Det finns många flyktingar från Syrien i Libanon. De bor i skolor och på andra platser, men ekonomin i Libanon blir sämre på grund av detta.

Text: Fatat, sfi Odin

NYA ORD

triumf = en framgång eller seger

identitet = en känsla av att man tillhör en grupp

ursprung = det man kommer ifrån

legend = en gammal berättelse om något som kanske inte har hänt

uppror = en protest eller ett försök att få bort de som bestämmer

förtryck = när man får människor att lyda genom hot och våld

al Shabaab = militant organisation som startade som en islamistisk ungdomsrörelse i Somalia

I förra numret av Världen&vi skrev ”kvinna och sfi-elev” om att många flickor inte får gå i skolan i Afghanistan. Pierino DeMaria skrev om hur svårt det är att få jobb när man är över 50 år. Här får de svar från andra elever.

Talibanerna har inte längre makt i Afghanistan

Från Världen&vi nr 2

Jag blir ledsen när jag läser insändaren. Det verkar inte riktigt som om kvinnan vet vad som händer i Afghanistan idag. Det hon skriver var sant för 15 år sedan när talibanerna hade makt. Jag kommer ihåg att många tjejer önskade att gå i skolan då, men de vågade inte göra det.

Nu finns det många skolor där tjejer studerar. De vågar gå i skolan mer än killar och de har inga problem. Jag skulle vilja diskutera med henne som skrivit insändaren. Det hon beskriver hände mellan 1991 och 2001. Efter 2001 finns det inga talibaner som har någon makt och det har blivit bättre och bättre.

Mahdi Sadeqi

Afghanistan har blivit bättre

Jag är glad för alla de tjejer som bor i Afghanistan, därför att tjejer kan gå till skolan nu. Talibanerna har blivit svagare. Kvinnor har mer frihet och kan gå i skolan och utbilda sig. Afghanistans krig är slut nu, men det sker bombningar ibland i landet och folk är fortfarande oroliga. Men jag vet att många barn kan gå i skolan nu. Jag hoppas att det blir bättre varje dag och att alla hjälper varandra och tänker på landets framtid.

Manija Balkhi

Svar:

Tyvärr är det inte sant att alla tjejer kan gå i skolan. Det finns fortfarande platser i Afghanistan där talibanerna bestämmer. De tjejer som bor i närheten av stan kan gå till skolan, men inte tjejerna som bor på landet utanför stan där talibanerna är.

Det finns många kvinnor som har frihet att utbilda sig, men inte alla. Det är fortfarande krig i Afghanistan. Fortfarande faller bomber ibland i landet och folk är ofta oroliga. I Afghanistan har det varit krig i nästan 35 år och folk tycker att bombningar hör till vardagen.

Ja, många barn kan gå till skolan, men inte alla. Men jag hoppas som du att alla ska tänka på landets framtid.

Kvinna och sfi-elev från Afghanistan

50 år är inte gammalt!

Jag är 50 år gammal och blev arbetslös förra året - och så upptäckte jag

Från Världen&vi nr 2

Svar på insändaren om ålder och jobb

Jag läste artikeln som Pierino De Maria skrev i Världen&vi. Pierino är 50 år och han får inget jobb. Jag anser att det är fel. Jag känner många personer över 50 år som är duktiga. I min utbildning på ABF Vux har jag träffat många duktiga lärare som är över 50 år. Människor som har jobbat länge kan mycket.

Jag önskar att Pierino får jobb snart och att man tar vara på hans erfarenheter.

Nader Israel

Bra när unga och äldre arbetar tillsammans

Jag tycker det är bra när ungdomar och personer över 50 år arbetar tillsammans, eftersom personer med erfarenheter kan jobbet bra.

Pierino har erfarenhet av olika delar av jobbet och därför är det bra om han får jobba flera år till.

Faiso Osoble

Sök andra jobb!

Jag tycker att om han inte har jobb kan han söka jobb inom en annan bransch. Han kan söka jobb i hemtjänsten eller på sjukhus.

Ali Mohammed

Stoppa kriget i Syrien!

Bashar måste bort ifrån Syrien. Han dödade så många människor, barn, kvinnor och gamla människor. FN måste göra någonting för att stoppa kriget i Syrien!

Rika människor i Syrien har flyttat till Europa, men de som är fattiga kan inte fly till ett annat land. Det behövs mat, kläder och bostad. Bebisar behöver mjölk och medicin.

Syrien är ett fint land! Det är arkeologins och turismens land. Många av städerna är gamla och husen är byggda av sten. Före kriget kom

många människor från olika länder dit, för att flanera och titta på olika saker och olika städer. Det var billigt att äta och bo på hotell där. Klimatet och naturen är mycket bra i Syrien. På sommaren ser man olika blommor i olika färger. Gårdarna med träd och gräs är mycket fina.

Men nu är det bara blod överallt och människor ligger på vägen och dör. Människor bor på vägarna utan mat och med dåliga kläder.

Fatat

Stoppa jakten på invandrare!

De senaste dagarna har vi läst i svenska tidningar att polisen har börjat stoppa människor med utländskt utseende på gatan och i tunnelbanan i Stockholm. De letar efter papperslösa invandrare.

Vi tycker att polisen betar sig oerhört dåligt och oansvarigt och kritiserar detta starkt. Polisen behandlar människor olika eftersom de dömer människor efter färgen. Sverige är en demokrati och alla är lika mycket värda i det här landet. Man måste behandla alla lika oavsett bakgrund och hudfärg. Dessutom vet de att papperslösa invandrare är i minoritet och att de flesta har uppehållstillstånd. Invandrare känner sig redan isolerade i samhället och detta gör inte saken bättre.

Många länder anser att Sverige är ett av världens mest öppna och fria länder, men om polisen fortsätter med de här metoderna kommer Sverige att förlora sitt goda, internationella rykte.

Idag bor det många människor från olika kulturer i Sverige och det är bra. Så var det inte förut. Vi ska utnyttja det och plocka ut det som är bra i olika kulturer och skapa ett ännu bättre samhälle i framtiden.

**Musse Muhiyadin Abukar
och Said Haji Mohamed**

FRÅN REDAKTIONEN

Vad tycker du?

Vad tänker du? Håller du med eller inte? Skriv till Debatt! Alla åsikter är välkomna. Skicka din text till jenny.hostetter@abf.se

Inte bra med många invandrare när det inte finns jobb

Jag tycker att det inte är bra med många invandrare i Sverige nu, därför att det finns inte jobb och livet blir inte bra heller.

Men om det finns jobb och lägen-

heter är det inget problem.

Om det inte finns jobb i Sverige är det bättre att åka till andra länder.

Kille från Etiopien

NYA ORD

arkeologi = en vetenskap som undersöker hur människor levde för länge sedan

flanera = promenera långsamt utan att ha något mål

klimat = typ av väder som är vanlig i ett område

papperslösa invandrare = människa som är i landet utan tillstånd

kritisera = berätta när man tycker att något är fel

oavsett = när vem eller vad inte har någon betydelse

isolera = när man håller någon borta från andra

rykte = en åsikt som många har

Zarlasht Enayatullah och Abdighafar Mohamed Haji målar porträtt av två människor som de tycker väldigt mycket om.

Roshan – min bästa barndomsvän

Jag hade en kompis i mitt hemland Afghanistan. Hon heter Roshan. Vi gick i skolan tillsammans. Jag gick i klass nio och hon gick i klass åtta. Vi hade samma kläder, samma väskor och samma skor. Vi var tillsammans varje dag.

Jag längtar mycket efter henne. Hon var jättesnäll.

Hon gifte sig med en pojke. De har fyra barn, två döttrar och två söner. De har ett bra liv i Afghanistan. De har en bil också. Roshan är hemmafru.

Jag reste med flygplan till Afghanistan 2010. Då träffade jag henne. Vi åkte hem till henne. Hennes mans syster hade dött och de var jätteledsna.

Nu har jag tappat Roshans nummer. Jag har inte kontakt med henne.

Men jag längtar efter henne. Hon är som en syster för mig. Jag älskar henne.

**Text: Zarlasht Enayatullah,
sfi Odin
Bild: privat**

Tjejen som jag mötte på flygplatsen

Den 23 september 2012 reste jag från Afrika till Sverige. Jag flög från Jomo Kenyatta Airport i Kenya. När jag satt och väntade på flygplatsen såg jag en tjej. Jag tyckte hon var vacker! Hon hade snygga kläder och hon var jättesöt.

Jag kunde inte gå fram och prata med henne. Jag var blyg. Jag visste inte vad jag skulle säga till henne.

Jag väntade i några timmar. Jag var trött och satt på en bänk. Det var en timme tills vi skulle gå på flygplanet. Då kom hon rakt fram till mig och frågade: "Vart ska du åka?" Jag sa till henne att jag ska åka till Turkiet och sen till Sverige. Hon skrattade

och sa: "Jag också."

Vi började prata – och vi pratade hela vägen från flygplatsen i Afrika till Göteborg.

Idag är hon min flickvän. Hon heter Yusra. Hon bor nu i Örebro och hon har redan slutat sfi. Hon är en duktig tjej. Vi träffas ibland på helgerna. Jag är glad att jag träffade henne – och det bästa är att vi träffades den första dagen i Sverige!

**Text: Abdighafar
Mohamed Haji,
sfi Odin**

Illustration: Amor Hermansson